

TEPLANSKÝ OBČASNÍK

INFORMÁTOR OBYVATEĽOV OBCE TRENČIANSKA TEPLÁ

Ročník 28

Marec 2018

Číslo 1

www.trencianskatepla.sk

Nepredajné

*Dobrej šunky, mnoho vajec,
k tomu ešte chleba krajec.
Do pohára vínečka,
k tomu veľa zdravíčka.*

*Prajeme Vám príjemné prežitie
Veľkonočných sviatkov.*

Veľká noc je tu

Sviatky jari sú tu.

Zima nás veľmi neskúšala, to čo sme zažívali v januári pred rokom sa nezopakovalo, no napriek tomu koniec februára a začiatok marca nám zima svoju silu ukázala.

Fašiangy sme veľmi rýchlo absolvovali vo februári a je tu začiatok apríla a s ním i veľkonočné sviatky.

Čas nám akosi rýchlo letí a je za nami prvý kvartál roku 2018. Je čas naštartovať nielen jarné, práce, ale i úlohy, ktoré sme si stanovili na tento rok.

Každoročne v tomto období schvaľujeme záverečný účet obce a hodnotíme uplynulý rok. I tento rok končíme s kladným prebytkom hospodárenia, nielen preto, že sme zabezpečili mimorozpočtové zdroje, ale i preto, že zazmluvnené prostriedky na podané žiadosti o finančnú podporu na čerpanie eurofondov boli viazané a podané žiadosti neboli v roku 2017 vyhodnotené.

V tomto roku sa sústreďujeme na realizáciu inžinierskych sietí, ktoré potrebujeme pre bytovú výstavbu rodinných domov. V súlade s územným plánom obce sme začali budovať siete tak v Dobrej, ako i v Teplej. Napriek tomu, že obec nemá vo vlastníctve pozemky na výstavbu rodinných domov v uvedených lokalitách, cieľom je zabezpečiť rozvoj obce a podporiť individuálnu bytovú výstavbu.

V roku 2018 chceme vybudovať komunikácie pri materskej škole, verejné osvetlenie a chodník v lokalite Pliešky, ako i komunikáciu v Prílese. Navyiac, chceme opraviť betónový

most „pri Legii“, tým zabezpečiť ďalší vstup z Teplickej do územia na druhej strane potoka Teplička.

V roku 2018 obec podáva žiadosť na rekonštrukciu materskej školy, ako i žiadosť na cyklistický chodník. Naďalej chceme riešiť problematiku postupného odkupovania častí územia na Podhájskej a riešiť tak i občanov bez trvalého pobytu v obci.

Chceme i tento rok pokračovať na úprave verejného osvetlenia, predovšetkým ulica Teplická a M. R. Štefánika.

V remíze električiek sme zabezpečili obnovu kúrenia. Nová plynová kotolňa už funguje, čím sú predpoklady na vytvorenie nevyhnutných podmienok pre prácu v remíze TREŽ, ale i na postupné budovanie múzea. Naša električka je dlhodobo atrakciou nielen obce, ale i kraja.

Veľkonočné sviatky sú sviatky nielen pokoja a pracovnej pohody. Nedávna dramatizácia pomerov na Slovensku ukazuje na citlivosť demokratickej spoločnosti a na to, ako rýchlo je možné rozvrátiť celý systém jej fungovania. Hľadáme riešenia na spoločný rozvoj nielen našej vlasti, ale i obce. Príliš často kritizujeme druhých, no akosi nevieme chytiť lopatu a priložiť ruku k dielu.

Dovoľte mi, zaželať Vám pokojné veľkonočné sviatky, veľa zdravia a pohody nielen počas sviatkov, ale i po celý rok.

Ing. Milan BEREC
starosta obce

60 rokov pestovania, spoločnej práce a skúseností

O tomto hovorili naši záhradkári a ovocinári na výročnej členskej schôdzi, ktorú uskutočnili 5. marca v slávnostnom duchu, pretože zároveň oslávili 60. výročie svojho založenia.

Rozhodnutie o založení miestnej pobočky Slovenských záhradkárov a ovocinárov prijali občania našej

obce 30. marca 1958 a boli to:

Pavol Masár, Ďurčí – automechanik

Jozef Masár – záhradník

Jozef Gallo – zámočník

Ondrej Belák – robotník

Jozef Veselý – zamestnanec ČSD

Valent Gazdík – zámočník

Štefan Richtárik – robotník

Rudolf Masár – šofér

Ján Dobiáš – robotník

Martin Masár – robotník

Karol Šandorfi – medi kováč

Každý vlastnoručne podpísal prihlášku do organizácie a spoločne vykonali voľbu hlavných funkcionárov. Uzniesli sa, že ďalších členov výboru budú doplňovať podľa potreby dodatočnou voľbou.

Za predsedu pobočky zvolili Pavla Masára Ďurčí

za podpredsedu Jozef Masára – záhradníka

za tajomníka (predbežne aj pokladníka) Jána Tóta – dôchodcu.

Vykonali širokú propagáciu a postupne rozširovali členskú základňu. Na prvej schôdzi 1. apríla 1958 mala pobočka už 21 riadnych členov. Na tejto schôdzi prijali heslo: Každý člen pobočky – získaj ďalších členov!

Organizácia sa postupne rozvíjala, hlavnú pozornosť venovala ochrane ovocných stromov, vzdelávaniu svojich členov, ktorým pomáhali inštruktori Jozef Lovich, Emil Mikulík, Pavol Ivacek a Jozef Hošták. V roku 1961 bola veľmi dobrá úroda ovocia a preto sa rozhodli usporiadať výstavu, ktorá priniesla veľmi pozitívne výsledky, odbočka získala veľkú popularitu a vážnosť, čo sa prejavilo aj na zvýšení počtu členov – koncom roku 1961 mala už 130 členov.

V súčasnej dobe nemôžeme hovoriť o takej širokej členskej základni. Starší členovia postupne odchádzajú, aktívne už nepracujú a nových záujemcov o prácu v organizácii je málo. O tomto sa hovorilo aj na výročnej členskej schôdzi. Výbor zhodnotil prácu organizácie za uplynulé obdobie, ktorá bola prospešná aj pre obec. Organizácia sa pravidelne stará o výsadbu kvetov pre jej skrášlenie. Rudolf Šandora a Jozef Johaník vypievali vo svojich skleníkoch sadenice, ktoré

potom vysadili pred pohostinstvom Jeleň a pri buste maliara Štefana Straku. Zverené priestory na jar upravili a očistili, zeminu na vysadenie kvetov, hnojivo a káru s nádržou na polievanie zabezpečil obecný úrad. Na náučnom chodníku opravili poškodené stojany a vymenili popisné tabuľky na troch stojanoch. Počas letných mesiacov zavlažovali zasaďené moruše. V spolupráci s kultúrnou komisiou a klubom dôchodcov pripravili pre svojich členov zájazd na kúpalisko v Podhájskej, návštevu divadla Andreja Bagara v Nitre. 10. augusta usporiadali zaujímavý autobusový zájazd do Trnavy a jej okolia. Navštívili v Dolnej Krupej významné sídlo firmy APIMED, ktorá sa zaoberá výrobou medoviny, včelieho medu a kozmetiky zo včelích produktov. Návšteva tejto firmy, ktorá má mnoho slovenských i medzinárodných ocenení za svoje produkty bola pre záhradkárov veľmi zaujímavá a bola spojená s degustáciou medoviny. Zaujímavosťami naplnený deň ukončili návštevou Smolenického zámku prebudovaného z pôvodného hradu rodu Pálffyovcov. V súčasnosti slúži ako Kongresové centrum Slovenskej akadémie vied a konajú sa tu rôzne konferencie a stretnutia vedcov z celého sveta. O práci základnej organizácie výbor informuje občanov obce vo vývesnej skrínke pred obecným úradom. Tam uvádza aj praktické rady pre prácu záhradkárov a ovocinárov v aktuálnom období. Za úspešnú prácu patrí poďakovanie členom výboru aj radovým členom, ktorí ochotne pomáhajú pri zabezpečovaní jednotlivých úloh organizácie. Tiež patrí poďakovanie vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva, ktorí poskytnutím dotácie podporili našu organizáciu a pomohli zlepšiť jej finančnú situáciu. Základná organizácia pre nastávajúce obdobie pripravuje ďalšie zaujímavé podujatia. K 60. výročiu svojho založenia v mesiaci októbri pripraví výstavu ovocia a zeleniny – výpestkov svojich členov a občanov obce. Bude sa naďalej starať o verejné priestranstvá obce, ktoré bude skrášľovať

a udržiavať kvetinové záhony. Pozornosť bude venovať aj údržbe náučného chodníka a úprave priestoru okolo pamätníka padlým hrdinom obce. Bude zabezpečovať školenia a semináre zamerané na rozvoj ovocinárstva a ošetrovanie ovocných stromov a kríkov.

Dnes sa objavujú nové formy prírodne riadených, balkónových a mobilných záhrad. V nich pracuje veľa mladých ľudí. Z toho je vidno, že ľudia majú o záhradkárčenie záujem, ale väčšina z nich nie je organizovaná v našej organizácii. Tu je dôvod, aby sme v tom smere začali viac pracovať a získavať mladých členov.

Želáme si, aby sa rady záhradkárov a ovocinárov v nasledujúcom období nezmenšovali, ale narastali, znížil sa vekový priemer o mladších záhradkárov, o ľudí ochotných spolupracovať, pomáhať si navzájom, rozvíjať aktívnu činnosť na báze lepších medziľudských vzťahov a v súlade s prírodou, z ktorej korene záhradkárčenia vyrástli. Aby sa naši potomkovia a nasledovníci tešili z vlastného zdravého ovocia, zeleniny, krásy kvetov, ktoré by vyrastali v záhradách všade okolo nás. Prispejme k tomu všetci, aby to vydržalo aspoň ďalších 60 rokov.

Heslo našej základnej organizácie pre ďalšie obdobie je:

Pestujme zdravie v našich záhradách.

Ing. Božena Masárová
kronikárka

Obecný úrad Trenčianska Teplá oznamuje občanom,

že v dňoch

- 2. 5. 2018 (streda) v čase od 7,30 – 17,00 hod.
- 3. 5. 2018 (štvrtok) v čase od 7,30 – 15,00 hod.
- 4. 5. 2018 (piatok) v čase od 7,30 – 12,00 hod.

sa uskutoční

vo dvore Obecného úradu v Trenčianskej Teplej
a vo dvore Starej školy v m. č. Dobrá

ZBER NEBEZPEČNÝCH ODPADOV

- ♦ obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok (obaly od farieb, lakov a pod.)
- ♦ žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť (neónové trubice, výbojky, fotoblesky, úsporné žiarivky)
- ♦ vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhľovodíky (chladničky, mrazničky)
- ♦ oleje a tuky (motorové oleje, ropné látky)
- ♦ batérie a akumulátory (olovené batérie a akumulátory)
- ♦ vyradené elektrické a elektronické zariadenia (televízory, rádia, počítače, tlačiarne, kopírovacie zariadenia, telefóny, práčky, umývačky riadu, elektrické sporáky, mikrovlnné rúry, fritézy, hriankovače, kávovary, mlynčeky)

Novinky zo školských lavíc

Počas uplynulých pár mesiacov sa v našej škole uskutočnilo opäť veľa príjemných podujatí a akcií, ktorých súčasťou boli aj žiaci našej školy.

Cementáreň Cemmac nás tento rok oslovila s veľmi zaujímavou akciou. Keďže sa táto firma zaoberá výrobou cementu a stavbami, úlohou žiakov bolo nakresliť budovu alebo mesto budúcnosti. Výtvarné práce našich žiakov sme ihneď odoslali do súťaže a stretli sa s naozaj pozitívnou odozvou. Výtvarné práce detí zástupcov firmy tak oslovili, že sa rozhodli tri práce žiakov našej školy zaradiť medzi 57 obrázkov vo firemnom kalendári spoločnosti Cemmac na rok 2018.

Prvý decembrový deň sa za odmenu tri žiačky našej 6. A triedy – Laura Brezániová, Eva Dulce Hill a Nikol Kubíková zúčastnili prehliadky cementárne Cemmac. Dievčatá si prezreli kameňolomy, miesta, kde sa kamene drvia, ďalej spracúvajú a kde sa z nich stáva cement. Po zaujímavej a pútavej prehliadke sa presunuli do kultúrneho domu, kde sa konalo slávnostné odovzdávanie cien a poďakovanie za ich vynaloženú prácu. Žiačky od Cemmac-u obdržali stolové kalendáre so svojimi kresbami, skicáre i knihy o architektúre. Zároveň priniesli kalendáre aj všetkým svojim spolužiakom v triede. Výhra našich žiakov veľmi motivovala a už teraz sa tešia na budúci rok, kedy sa budú môcť zapojiť do výtvarnej súťaže spoločnosti Cemmac.

Keď sa v kalendári objaví dátum 6. december, každý sa teší na príchod sv. Mikuláša a na jeho sladké darčeky. Aj tento rok zavítal sv. Mikuláš so svojimi pomocníkmi, anjelom a čertom, do našej školy. Žiaci 1. stupňa mu v krátkom programe zarecitovali a zaspievali v priestoroch telocvične. Potom sv. Mikuláš navštívil aj žiakov na 2. stupni a všetky deti odmenil sladkosťami.

Pred vianočnými prázdninami sa v našej škole uskutočnil Deň vedy, v rámci ktorého žiaci prezentovali svoje projekty z fyziky, chémie, geografie a biológie, na ktorých pracovali celý polrok. Cieľom projektového vyučovania je viesť žiakov k samostatnosti, vzájomnej kooperácii a tvorivosti. Výsledkom žiackeho úsilia boli pútavé a krásne práce bohaté na informácie a rôzne zaujímavosti.

Predvianočné obdobie nám spestrili aj členovia skupiny Via Historica, ktorí nám priblížili históriu našich slovanských predkov a vtiahli nás do ich každodenných starostí i radosť. Predstavili sa nám franský kupec Samo, veľkomoravské kniežatá Pribina, Mojmír, Rastislav či Svätopluk, vierozvestcovia Konštantín Metod a dokonca i prvý uhorský kráľ Štefan I. Naučili sme sa, čo to boli hrivny, bukvky či slnovrat, vieme, kto bol Svarog, Perún a Morena... Mali sme tak príležitosť dozvedieť sa veľa informácií z našej histórie zábavnou a pútavou formou.

Dňa 27. januára 2018 sa v priestoroch našej školy opäť konal tradičný školský ples. Ples slávnostným prejavom otvorila pani riaditeľka školy Ing. Gabriela Zuberová a plesajúcim sa prihovarila aj predsedníčka ZRS pani Ing. Dana Vániová spolu s pánom starostom Ing. Milanom Berecom. Vyše 120 dobre naladeným hosťom do tanca hrala a zároveň ich zabávala hudobná skupina Lunes Band z Nemšovej. Veľmi príjemným prekvapením a spestrením večera bolo aj vystúpenie brušných tanečníč. Všetci hostia si pochutnávali na hlavnom jedle, na šaláte s rezňom, ale aj sladkých koláčikoch a slanom pečive, ktoré ukuchtili rodičia našich žiakov, a ktoré bolo možné zakúpiť si zabalené v krabičkách a na

tanierikoch. Hostí potešili aj hodnotné výhry v bohatej tombole. Získané finančné prostriedky z predaja vstupeniek, tombolových lístkov i občerstvenia je určený výhradne pre žiakov našej školy. Školský ples 2018 sa aj tento rok stretol s kladnou odozvou u návštevníkov i organizátorov a Základná škola Trenčianska Teplá a ZRS by sa touto cestou chceli veľmi pekne poďakovať sponzorom za vecné dary do tomboly, za pomoc pri organizovaní plesu a pečení slaných i sladkých chuťoviek a učiteľom za pomoc pri príprave plesu a výzdoby.

K obdobiu fašiangov patria nielen plesy, ale i fašiangové sprievody a karnevaly. Ten náš, školský karneval, sa konal dňa 1. februára 2018. Bohato vyzdobený priestor školskej jedálne sa zaplnil rozprávkovými bytosťami, čertmi, bosorkami, hrdinami z televíznych filmov a seriálov...a mnohými

d'alšími kreatívnymi maskami. Odborná porota mala naozaj ťažké vybrať tie najkrajšie a najoriginálnejšie, ktoré boli napokon odmenené vecnými a sladkými cenami.

Čas neúprosne beží a pred žiakmi 9. ročníka stojí úloha vybrať si strednú školu, na ktorej budú pokračovať vo vzdelávaní a získavaní zručností potrebných pre ich budúce povolanie. V tejto neľahkej úlohe sa snažíme pomáhať aj prostredníctvom organizovania podujatia Európsky deň rodičov a škôl, ktoré sa konalo dňa 15. februára 2018 a svoj profil a študijné odbory prišlo predstaviť spolu 13 stredných škôl z Trenčína, Dubnice nad Váhom, Novej Dubnice, Pruského a z Lednických Rovní. Okrem deviatakov sa ho zúčastnili aj žiaci ôsmych ročníkov a rodičia. Mali možnosť vypočuť si a pozrieť prezentácie škôl, diskutovať s ich vyučujúcimi i so žiakmi a zistiť tak mnohé potrebné informácie, ktoré im pomôžu v orientácii medzi strednými školami.

Deň po EDRŠ bola pre žiakov 8. a 9. ročníka pripravená ďalšia zaujímavá akcia. Žiaci sa zúčastnili divadelného predstavenia Apartmán v hoteli Bristol, ktoré uviedlo na svojich doskách Slovenské národné divadlo v Bratislave. V tejto skvelej čiernej komédii predviedli svoje umenie významní slovenskí umelci, ako napr. Zdena Studenková, Martin Huba, Emil Horváth, Kamila Magálová či Tomáš Mašťálr. Všetkým sa predstavenie veľmi páčilo, z výkonov hercov i herečiek boli nadšení a tešia sa na ďalšie divadelné podujatia.

Návšteva Slovenského národného divadla, školské akcie, výlety, ale i rôzne iné podujatia sú pripravené pre našich žiakov aj do nasledujúcich týždňov.

Mgr. Ida Králiková, Mgr. Janka Mikolášková

Základná škola v Trenčianskej Teplé

oznamuje, že zápis do 1. ročníka bude v dňoch
24. - 25. apríla 2018 (utorok - streda)
v čase od 15.00 - 17.00 hod. v priestoroch ZŠ.

Náučný chodník: Malý bádateľ

Vďaka projektu Zelené oči, ktorý sme vypracovali sa nám podarilo získať peniaze na náučný chodníček v našej Materskej škole. Podieľali sa na ňom zamestnanci materskej školy, ale i rodičia. Pomáhal každý, kto mohol. Veľký podiel na ňom mal hlavne pán Peter Almaši, ktorý spravil kus práce z dreva a ako môžeme vidieť jeho drevorezba je naozaj nádherná.

Náučný chodníček Malý Bádateľ sa volá preto, lebo deti budú naozaj bádať a objavovať všetko to, čo nás v ňom čaká. Cez celý náučný chodníček nás prevedie tzv. kamenný potôčik. Na úplnom začiatku náučného chodníčka sa oboznámime s hmyzom a rastlinami, postupne sa dozvieme o ihličnatom a listnatom strome, pospájame kocky na drevenom počítačdle, ktoré nám ukážu obrázky hmyzu. Na záver si za odmenu zahráme na drevenej zvonkohre.

Hlavným cieľom náučného chodníčka bude hlavne u detí rozvíjať ENVIROMENTÁLNU VÝCHOVU.

Veríme, že náučný chodníček bude slúžiť hlavne našim deťom, ktorých je každým rokom viac a viac.

Za kolektív MŠ: Natália Masaryková

MORENA, MORENA !!!!

*Podte s nami spevom a hudbou odohnať zimu
a privítať JAR!*

*Dňa 22. 3. 2018 o 15:00 hod.
od Materskej školy J. Braneckého, sprievodom
po dedine, až k potoku pri tržnici v strede dediny.*

*Teší sa na Vás kolektív a deti z MŠ,
Trenčianska Teplá :)*

Skautky a skauti oslavovali DEŇ SESTERSTVA!

Deň sesterstva pripadá každý rok na dátum 22. 2., čo pre nás skautov a skautky znamená, že zakladateľ skautingu Lord Robert Baden Powell a jeho manželka Olave Baden Powell, oslavujú svoje narodeniny. Obaja sa totiž narodili v rovnaký deň. Každý rok si teda ich narodenie pripomíname vytvorením programu pre deti hravým, kreatívnym alebo náučným spôsobom. V tomto nám pomáha WAGGGS – svetová asociácia skautiek, ktorá každý rok pripravuje programový modul na danú tému, ktorá sa týka istej problematiky vo svete. Aj preto sa tento deň nazýva aj Dňom zamyslenia.

V tomto roku sa Deň zamyslenia 2018 niesol v duchu hesla Vplývaj!. Úlohou našich skautov a skautiek bolo počas osláv Dňa zamyslenia porozmýšľať o tom, ako na nás vplýva príroda, ako my a naše správanie vplyvame na svoje okolie a ako človek v dnešnej dobe vplýva na životné prostredie a prírodu okolo nás.

Pre naše skautské deti bolo pripravených 7 stanovišť, medzi ktorými sa pohybovali v skupinkách a plnili rôzne úlohy. Tieto úlohy boli kreatívne, zábavné ale aj náučné. Deti sa museli napríklad zamyslieť nad tým, ako na nich vplýva príroda a čo si predstavujú pod pojmom SILA v prírode, túto predstavu potom museli nakresliť na papier a na záver celého dňa tak vytvorili pestrý obraz o sile v prírode. Na ďalších sta-

novištiach sa rozprávali a učili o histórii skautingu, alebo spoznávali sami seba a zamýšľali sa nad tým, ako vplývajú na svoje okolie svojím správaním. Po absolvovaní všetkých stanovišť získali jednotlivé skupiny útržok trojlístka, ktorý je logom WAGGGS.

Nakoniec sa všetkým podarilo zložiť toto logo a ukončiť tak plnenie úloh Dňa zamyslenia 2018.

To však nie je všetko. Po úspešnom zvládnutí tejto výzvy získali všetci účastníci krásnu nášivku s logom tohtoročného Dňa zamyslenia, ktorú si prišijú na svoju skautskú košeľu.

Dominika Mojžišová
Vodkyňa 3. oddielu BUBLINKY

Aktivity v materskej škole

Zamestnanci Materskej školy v Trenčianskej Tepłej pod vedením p. riaditeľky Márie Baštugovej vypracovali druhý ročník projektu na prevenciu kriminality pod názvom „CESTA NIE JE IHRISKO“, vďaka ktorému MŠ získala finančnú podporu z RV SR 10 000 €. Získané finančné prostriedky budú využité na plnenie vytýčených cieľov v projekte. Cieľ projektu je zameraný na získanie a prehĺbenie poznatkov v oblasti prevencie kriminality a bezpečného správania sa na cestách. Cieľom je tiež prilákať k aktivitám čo najviac detí, kamarátov a rodičov a vhodnou motiváciou ich viesť k ochrane životného prostredia, zdravia, k vzájomnej úcte a tolerancii.

Z prvého projektu „ZÁHRADA DETSKÝCH HIER A ŠPORTU“ bolo vybudované dopravné ihrisko „DOPRAVÁČIK“, a tiež boli poriadané odborné prednášky, výcvikové programy a športové aktivity pre deti, ale aj rodičov. Dopravné ihrisko DOPRAVÁČIK, bolo oficiálne otvorené 13. 12. 2017. Z druhého projektu „CESTA NIE JE IHRISKO“ sme zabezpečili vybudovanie kamerového systému, ktorým sa monitoruje exteriér MŠ a tým sa aj chráni novovybudované dopravné ihrisko „Dopraváčik“, ale aj ostatné vonkajšie priestory materskej školy.

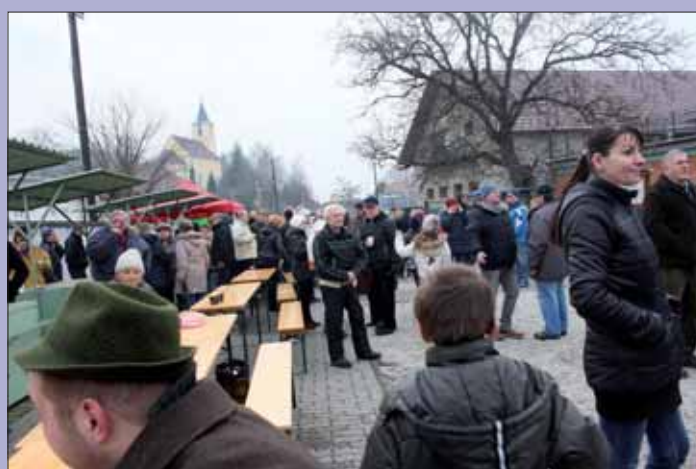
Zo získaných financií zabezpečíme dopravné značky na dopravné ihrisko, detské dopravné prostriedky - bicykle, kolo-bežky, odrážadlá a doplníme školský areál o nové športové prvky.

K úplnému splneniu požiadaviek spojených s projektom budeme v nasledujúcom období spolu s deťmi plniť rôzne zaujímavé aktivity, ktoré budú nielen zábavné, ale hlavne poučné.

Mgr. Lucia Pilátová

FAŠIANGY, TURÍCE,

VEĽKÁ NOC IDE

str. 8 - 9
Foto: Pavol Pytlík

Jar k nám letí...

a prináša našej MŠ v Dobrej po fašiangových tradíciách, nové jarné VEL'KONOČNÉ zvyky, ktoré majú u nás už 20 ročnú tradíciu.

V pôstnom období pred Veľkou nocou každoročne v našej MŠ s deťmi vyháňame z interiéru, exteriéru ale z celej dedinky Dobrej zimu, choroby deťmi a učiteľkami vyrobenou figurínou MORENY, s ktorou sa v tomto období deti hrajú, spievajú jej lúčia sa s ňou a privolávajú JAR, jarné slnečné lúče.

A ako vyzerá v praxi? Čítajte ďalej. Všetci sa zídeme na šk. dvore/niekedy aj s rodičmi popoludňajších hod./dievčatá oblečené v škôlkárskych veselých krojoch nesú MORENU a spievajú:

Morena naša kde si prebývala?

Morena odpovedá:

Na tom hornom konci v tom slamenom domci
héj, héj, héj.

- A kde si bola MORENA doteraz ,do jari?
- Bola som v slamenom domci na kraji.
- A čo si tam robila?
- Sukne si zdobila.
- Načo sú ti sukne krásne?
- Na sobáš pôjdem keď budú dni krásne.
- Kto bude ženíchom MORENICA krásna?
- Janičko švárný,čo mi slamu znáša.
- Nechceme ťa MORENA za nevestu
vynesieme ťa von ďaleko za cestu

Nevynášajte ma z vášho dvora. MORENICA som ja krásna na jar som vždy húsky pasla a pritom som kľúče od prírody našla.

- A komu si ich dala?
- Dala so ich dala tej KVETNEJ NEDELI.

/dievča stuhami vyzdobeným letečkom chodí v kruhu a ostatní spievajú známu pieseň Kvetnej nedeli/

- KVETNÁ NEDEĽA kde si kľúče podela?
- ťa dala som, ťa dala svätému Jurovi, aby pole odo-
mykal,aby tráva rástla,tráva zelená vyše kolena, chlapcom
na perečka a dievčencom na venečka. Sedí pani v koši
o vajíčka prosí: dajte mi jedno lebo dve,veď vám to málo
odbudne. Keď nám nedáte nebudú vám deti spať, musíte
ich kolembať.

- Kolembať, kolembať, ale my sme úplne zabudli
na MORENU.

Podťe vynesieme Morenu: /deti spievajú a vynášajú MORENU/: Vynášame,vynášame MORENU zo vsi MORENU zo vsi. Vynášame,vynášame MORENU z dvora, z pitvora, z dola aby už skoro JAR u nás bola. /so spevom prideme až k spálenišťu, kde MORENU hodia do plameňov/.

- Spálili sme,spálili sme MORENU...
- MORENA,MORENA za kohos umrela?
- za dobranské dievky za švárne panenky.
- MORENA,MORENA za kohos umrela?
- za dobranských mládenčov,čo neľúbia trhancov.

Aha deti JAR K NÁM LETÍ a deti tancujú, mávajú farebnými stuhami a spievajú: Jar k nám letí, jar k nám letí má zelené krídelká, šatôčky má kvietkované a vo vlasoch motýľka.. atď... a začínajú veľkonočné ľudové tradície kedy dievčatá zdobia vajíčka farbami, papierikmi, trblietkami a chlapci pleťú korbáče z vrbového prútia s učiteľkami a pritom si veselo pospevujú: Už sa blíži, už sa blíži VEL'KONOČNÝ PONDE-
LOK, už sa vajcia obliekajú do farebných košieľok,

Už ide VEL'KÁ NOC tie zvyky majú moc, už ide veľká noc nám na pomoc.

Chlapci s korbáčmi prichádzajú k dievčatám a spievajú: VEL'KÁ NOC, VEL'KÁ NOC sviatok to veľký, oblieva tu každý malý aj veľký.

Vajíčka farebné za to nám dajú fašiangy, veľkú noc to radi majú.

Dievčatá smelo s rukami vbok postaví oproti chlapcom a spevom ich vyzývajú: Oblej ma šuhajko veď je voda na to, dostaneš vajíčko maľované za to.

Oblievaj, oblievaj vlásy aj hlavičku, len mi ty zašanuj tú novú sukničku.

Druhá skupina dievčat spieva: Vyšib ma šuhajko veď máš korbáč veľký, budem mať nožičky rýchle ako srnky.

A teraz prichádza tá najveselšia časť celej tejto nádhornej ľudovej tradície.Pretže chlapci polievajú, šibajú a dievčatá behajú a vískajú je obdarúvajú chlapcov maľovanými ale i čokoládovými vajíčkami.

A chlapci? Tí krásne pri šibaní odriekajú riekanku:

Šiby-ryby nechcem ryby,
neželám si od korbáča,
husi kus,či kus koláča,
ja chcem iba máličko,
veľkonočné vajíčko.

alebo: ja chcem iba žuvačku a euro do vaku.

Takto si mi žijeme potichúčky, nenápadne, ale plní lásky, krásnych zážitkov a nádherných emócií v MŠ Dobrá.

A čo nás ešte čaká? No predsa stavenie MÁJA s deťmi na šk. dvore s plno krásnymi úkonmi, tancami piesňami.

Deň MATIEK a OTCOV sme zhrnuli do jedného výstižného termínu: DEŇ RODINY kedy si 12. až 15. mája slávnostným vystúpením v MŠ popoludňajších hodinách uctíme našich rodičov a vlastnoručne vyrobenými darčekom vyjadríme vďačnosť a spolupatričnosť našim starým rodičom.

ŽELÁME VÁM KRÁSNE VEL'KONOČNÉ SVIATKY.

Štefka a celý kolektív MŠ-Dobrá

Skauti informujú

CHATA HORNÁ SÚČA, VLČÍ VRCH 2018

Rok sa s rokom stretol a boli tu jarné prázdniny. Počas týchto prázdnin, v dňoch 17. 2. – 20. 2. 2018 navštívilo chatu na Vlčom Vrchu 45 členov nášho zboru. Počas týchto 4 dní bol pre včielky, vlčatá, skautky a rangerov či rangerky pripravený program na tému ÚTEK Z VÄZENIA. V tomto programe boli pre deti pripravené rôzne úlohy pri ktorých zapojili svoje myslenie, kreativitu, nadanie a skautskú prax.

Po príchode na chatu sa deti rozdelili do blokov (skupín), v ktorých počas celej chaty plnili spoločne úlohy v rámci etapovej hry. Etapová hra sa niesla v duchu úteku z väzenia čo pre deti znamenalo, že počas chaty musia hľadať rôzne indicie, pomôcky a náradie, ktoré by využili pri úteku. V tomto im pomáhal tajomný väzeň ku ktorému sa každý deň deti dostali tak, že sa museli nejakým priestupkom dostať na samotku. Prvý deň museli skupiny získať háčik a lano, pomocou ktorých lovili fľašku naplnenú vodou. Na tejto fľaške bola umiestnená správa v murárskej šifre, podľa ktorej sa dostali ďalej. Po vylúštení správy bolo úlohou skupín založiť oheň na snehu pomocou skautskej praxe. Po úspešnom založení ohňa sa naši väzni prezradili a stráže v chate sprísnili ochranu tak, že zamkli zámkami jediné dvere, ktoré viedli k ceste úteku.

Ďalším dňom pribudla ďalšia úloha a to, získať obväz a plátok na železo, ktorým skupina prepáli zámok a dostane sa von. Obväz však museli skupiny získať dlhým presvedčaním zdravotníka o zranení ich spoluväzňa. Plátky na železo si zase museli nájsť v teréne. Po získaní týchto posled-

ných pomôcok prišla na rad najzábavnejšia časť a to pílenné zámkov.

Prepáliť zámok sa podarilo každej skupine, no len jedna bola tá výherná. Výhernou skupinou sa stal BLOK Č. 3 a ich výhrou bolo večerné posedenie v reštaurácii. Ostatné skupiny, ktorým sa nepodarilo utiecť a vyhrať čakala ďalšia časť programu – nočná hra. Nočná hra spočívala v orientácii v teréne podľa mapy, čo našim deťom ide.

Dúfame, že sa v tomto roku deťom páčilo a tešíme sa na blížiaci letný tábor, ktorý sa uskutoční v mesiaci JÚL 2018 v spolupráci so 7. zborom Slanských vlkov Prešov.

Dominika Mojžišová, Vodkyňa 3. oddielu BUBLINKY

FS TEPLANKA je stále úspešná

Dňa 6. marca 2018 poriadala Okresná organizácia JDS v Trenčíne súťaž speváckych skupín, poézie a prózy. Mottom tejto súťaže bolo „Mladosť ducha slovenskej tvorby“. Súťaže sa zúčastnilo deväť speváckych skupín a tiež aj naša FS TEPLANKA v speve, aj v poézii. Teplanka vždy dôstojne reprezentuje našu obec. Tak to bolo aj na tejto súťaži. Získali sme prvé miesto. V kategórii poézie sa zúčastnila s básňou od Kataríny Hudecovej „Teplanský kraj“ pani Helena Uherková, ktorá získala taktiež prvé miesto. Teda máme úspechy, len škoda, že nemôžeme do našich radov prilákať dievčatá a mladšie ženy, ktoré by vystriedali tie staršie. Veď spev je koreň života. Príďte a skúste si s nami zaspievať. Veľmi by sme chceli zachovať to vzácne a krásne pre budúce generácie.

Helena Uherková, vedúca súboru

Čo máme nové?

Začal sa rok 2018 a s ním sa pre nás otvorila nová súťažná sezóna. Pripravujeme nové choreografie, dievčatá makajú naplno a užívajú si každý jeden tréning. Počas tejto sezóny budú naše dievčatá bojovať o najvyššie priečky na celoslovenských nepostupových súťažiach mažoretiek v dvoch disciplínach BATON a POMPOM.

Disciplína POMPOM je v našom súbore otvorená síce krátko, no záujem o ňu je veľký. V tejto disciplíne sa spájajú tanečné prvky ako napríklad disco dance a gymnastika. Náčinie v tejto disciplíne sa od BATONU líši tým, že zatiaľ čo v disciplíne BATON používajú dievčatá paličku, v tejto disciplíne používajú naopak strapce.

!! NÁBOR DIEVČAT DO SÚBORU !!

Prijímame nové dievčatá vo veku
6 – 7 rokov a 8 – 12 rokov
do disciplíny BATON /palička/, POMPOM /strapce/
Nábor sa uskutoční počas mesiaca MAREC, APRÍL
vždy v utorok a stredu od 17:00 do 18:00 hodiny
v priestoroch Hasičskej zbrojnice
v Trenčianskej Teplé.

VIAČ INFORMÁCIÍ O SÚBORE
A NÁBORE NOVÝCH DIEVČAT NÁJDETE NA
www.smsladies.webnode.sk

Vedúca SMS LADIES – Dominika Mojžišová

Maliar zo šľachtického rodu

V tomto príspevku nechceme čitateľom prezentovať povedomé, v dávnejších Teplanských občasníkoch zverejnené informácie. Sústreďujeme sa preto na podanie nových, nezverejnených faktov. František Viktor Podolay prišiel na svet v Slopnej neďaleko Považskej Bystrice (27. februára 1905) v učiteľskej rodine. Otec Jozef V. Podolay (1876-1938) pochádzal z poľského šľachtického rodu, ktorého príslušník za jednej revolúcie utiekol do Čiech a tu žili aj jeho potomkovia. Matka Mária rodená Thurzová (1882-1966) pochádzala zo zemianskeho rodu.

Okrem Františka mali ešte dve dcéry – Margitu (neskôr vydatú Neumannovú – jej syn „Dodo“ Neumann žil v Trenčianskych Teplách) a Máriu (neskôr Dolinskú) a syna Jozefa (1910-1984) – od roku 1944 riaditeľa cestovného ruchu pri ministerstve hospodárstva (za socializmu preradeného do výroby). Hrob maliarových rodičov možno vidieť na mestskom cintoríne Trenčín-Juh.

Ako maliar sa zaradil k početným umelcom (Josef Mánes, Mikoláš Aleš, Martin Benka, Joža Uprka, Adolf Kašpar, Štefan Straka, Karol Ondreička, Jožo Ilečko, Hugo Gross, Irena Slavinská-Schidlavová, Jaroslav Vodrážka, Jozef Satin, Václav Fiala a Dirk van Driest; z domácich Ján Šandora, Ivan Masár; údajne tiež Janko Alexy, Miloš Alexander Bazovský, Ľudovít Fulla a Vlado Droppa), ktorí svoju inšpiráciu čerpali (aj) v Trenčianskej Teplej. Podolay tu pravdepodobne začiatkom 30-tych rokov 20. storočia býval – niekde na bočnej časti dnešnej ulice Štefana Straku, ktorá smeruje k stanici.

V literatúre sa uvádza, že vtedy tiež vyučoval maľbu a kreslenie. Národopisné témy tvoria jednu časť jeho diela, pričom k Trenčianskej Teplej sa viaže asi dvadsať menom známych obrazov (napr. Starí hospodári, Pohreb v Trenč. Teplej, Na Božie telo v Trenč. Teplej, Tanec Teplanov, Teplania pri žatve, Starý Laššo z Teplej, Posledný Mohykan v Teplej, Kopanie zemiakov Tr. Teplá, Teplanský kosec, Teplanky na potoku atď.). Dva z nich – akvarel Pred kostolom v Tr. Teplej a olejomaľba Teplánske dievčence v kostole boli reprodukované v Paľom Šmatlákom-Teplánskom zostavenej Monografii Tr. Teplíc a Tr. Teplej (1936). Kto je ich súčasným majiteľom, známe nie je.

Pre zaujímavosť uvádzame, že v júli 1936 vystavoval v Trenčianskych Teplách – spolu s význačným Bazovským a dnes už zabudnutým výtvarníkom sliezskeho pôvodu Rudolfom Gojom. Medzi kolegami sa tešil obľube, známy bol ako „Ferko“, niektoré svoje obrazy signoval namiesto oficiálnej podoby svojho krstného mena touto zdrobneninou. O jeho zmysle pre humor svedčí aj odpoveď (Slovák, 10.11.1943) na otázku, čo si myslí o slovenskej umeleckej kritike: „O tej nemožno mať mienku, lebo tej nemáme.“ Zaradil sa aj k početným domácim výtvarníkom, ktorí viackrát umelecky zvečnili Trenčiansky hrad. Maľoval ho aj v plnom mesačnom svetle, výsledný obraz sa však nepáčil publiku, ktorému prichodil príliš tmavý – a teda do bytových priestorov nevyhovujúci.

Z interview v Ľudovej politike (18. 7. 1937), ktoré s Podolayom viedol jeho dobrý známy, básnik a prozaik Ilja J. Marko, sa dozvedáme mnohé informácie o vtedajšom maliarovom živote a pôsobení na strednom Považí. Spomína, ako do Trenčianskych Teplíc (kde

mal vtedy vo Vile Göpfert trvalé bydlisko) prvýkrát prišiel. Zúčastnil sa národopisných slávností a ľudové kroje vystupujúcich ho ihneď upútali. Zmieňuje sa o maľovaní dedičanov – ako portrétoval jedného z Teplanov, ktorý stál modelom už Štefanovi Strakovi. Okrem Teplej ho zaujalo aj neďaleké Omšenie – vrátane jeho hmotnej i duchovnej kultúry. Pri voľbe Miss Slovenska (1935) – keď túto súťaž vyhrala Mária Pšenáková z Teplej – bol členom poroty. Riaditeľstvo kúpeľov však o jeho dielo záujem nejavilo, ba ani ho neprizvalo k spolupráci na propagácii Trenčianskych Teplíc.

Až roku 1942 definitívne odchádza do Bratislavy – kde 13. februára 1958 predčasne zomrel, majúc iba 52 rokov. Miesto posledného odpočinku maliara je na Martinskom cintoríne v Bratislave. Poslednú posmrtnú výstavu mal roku 1968 v Nitrianskej galérii. František V. Podolay sa oženil s Margitou Zandtovou (1911-1973), s ktorou mal dve deti – Pavla a Veroniku. Pavol (Paul) V. Podolay (*1946) je výskumný pracovník, podnikateľ, politik, publicista a bývalý automobilový pretekár. Pôsobí ako poslanec Nemeckého spolkového snemu za stranu Alternatíva pre Nemecko (AfD).

Niektoré z Podolayových obrazov sa nachádzajú v západoslovenských galériách. Ďalšie – zrejme väčšia časť – budú najskôr v súkromnej držbe. V roku 1944 bol pri bombardovaní Bratislavy zasiahnutý aj maliarov ateliér a zničené mnohé vystavované a nepredané maľby zo staršieho obdobia. Pre povojnovú kritiku bol Podolay skôr umelcom druhej triedy, jeho maliarskemu a grafickému dielu sa venovala minimálna pozornosť. Pravdou je, že doterajšie kritické zhodnotenie jeho tvorby je veľmi nedostačujúce a povrchné. Osobnosť F. V. Podolaya ešte stále čaká na odborníka z kunsthistórie, ktorý nestrannne posúdi a zhodnotí jeho dielo – so všetkými kladmi aj záporni.

Mgr. Martin Malo
Trenčianske múzeum v Trenčíne

František Viktor Podolay: Pohreb v Trenč. Teplej
Zdroj: internet

ZO SZTP TRENČIANSKA TEPLÁ

**DARUJTE 2% DANE
z príjmu za rok 2017**

ÚDAJE O PRIJÍMATEĽOVI:

IČO/SID: 12664979/0042

Právna forma: občianske združenie

Názov: SLOVENSKÝ ZVÁZ TELESNE POSTIHNUTÝCH
ZO TRENČIANSKA TEPLÁ

Sídlo – ulica: Andreja Hlinku 1059/44

PSČ: 914 01

Obec: Trenčianska Teplá

Telefonický kontakt: 0904 524 093 alebo 0944 472 254

Môžete tak urobiť do 30. apríla 2018

VOPRED VÁM ĎAKUJEME!

**Základná organizácia
Slovenského zväzu telesne postihnutých
Trenčianska Teplá**

Ď A K U J E

**mäsovýrobe HÔRKA s. r. o.
Trenčianska Teplá,**

**a
Jánovi Gazdíkovi ml.**

ktorí nám poskytli sponzorské dary na
MIKULÁŠSKY VEČIEROK, dňa 8. decembra 2017.

MGE plus

TREŽ

Sezónu v roku 2018 sme na Trenčianskej elektrickej železnici „odštartovali“ „Trojkáľovou električkou“ a to už tradične v sprievode troch kráľov. Aj keď sa jedná o podujatie pravidelne každoročne sa opakujúce, v tomto roku bola účasť na tomto podujatí rekordná a veľmi nás potešila. Pod náporom návštevníkov sa „zapotili“ nie len staručké električky, ale aj náš autobus. Spolu sme za toto podujatie previezli úctyhodných 959 osôb. Počasie bolo ako na objednávku príjemné, slnečné, priam jarné.

Tak ako som prisľúbil v predošlom čísle občasnika ohliadneme sa aj za sezónou roku 2017, ktorú sme ukončili tradičnou „Mikulášskou električkou“. Podujatia sa zúčastnilo 1458 osôb, ktoré sa s nami odviezli. Pozrime sa teda na sezónu roku 2017 trochu v číslach.

Počas letnej víkendovej prevádzky bolo odvezených 192 vlakov a celkovo prepravených 7 096 osôb. Nostalgické jazdy navštívilo od začiatku roka 2017, 5 228 osôb. Celkovo teda v roku 2017, 12 324 osôb.

Naše podujatia navštevuje samozrejme aj veľa priaznivcov, ktorí sa síce električkou neodvezú, ale prídu sa radi pozrieť na sprievodný program konkrétnej akcie. Počas sezóny v roku 2017 sme vďaka intenzívnej údržbe na 67 ročných vozidlách nezaznamenali žiadne meškanie vláčiku a ani technickú poruchu, ktorá by ovplyvnila prevádzku železničky.

V tomto roku sme naplánovali okrem pravidelnej letnej víkendovej prevádzky od 16. 6. 2018 do 2. 9. 2018 celkovo sedem tematicky ladených podujatí, pričom máme za sebou okrem „Trojkáľovej električky“ aj „Jazdu za vysvedčenie“. Najbližšie nás čaká podujatie „Veľkonočná električka“, ktorá sa bude konať na Veľkonočnú nedeľu 1. apríla a už dnes sa na vašu návštevu teší kolektív Trenčianskej elektrickej železnice.

Naša činnosť nie je len o jazdách električky, ale aj o budovaní dopravnej expozície v budove depa električiek a o údržbe budovy, koľajiska a vozidiel. Do našej zbierky cestných vozidiel pribudlo koncom roku 2017 rozhodne zaujímavé historické vozidlo vyrobené v dnes už neexistujúcej NDR a to vozidlo značky ROBUR LO3000 od výroby postavené ako vozidlo pre hľadanie porúch na káblových podzemných vedeniach nízkeho a vysokého napätia. Vozidlo je zatiaľ v nálezovom stave, pričom sme opravili zatiaľ systém spúšťania okien a zámkov dverí. Je vyumývané a zbavené rias a machu. Technologické zariadenie je plne funkčné a je k nemu kompletná dokumentácia. A novým prírastom technickej zbierky je systém obecného rozhlasu slúžiaci do nedávna v Trenčianskej Teplej.

V súčasnej dobe konečne prebieha dlho očakávaná kolaudácia rekonštrukcie vykurovania objektu depa električiek. Táto rekonštrukcia sa oproti plánovanému termínu predĺžila, ale pozitívom je, že sa vykonala v súlade s našimi predstavami o zachovaní pôvodnej kotolne, ktorú chceme upraviť ako muzeálny priestor pre našich návštevníkov a pri tom toto vykurovanie spĺňa najnovšie platné normy o emisiách a systém regulácie výkonu a spotreby patrí súčasne medzi najmodernejšie. Zároveň do pôvodnej kotolne bol dodaný výkonný liatinový kotol na tuhé palivo spolu s vyvložkovacím komínom. Oba kotle a aj systém je teda v skúšobnej prevádzke a postupne je preverený aj počas krutých mrazov. Naviac systém dopĺňame už vo vlastnej réžii zálohovým napájaním elektrickou energiou a automatikou pre prepínanie kotlov.

Chcel by som sa aj touto cestou poďakovať obecnému zastupiteľstvu v Trenčianskej Teplej za schválenie prostriedkov na rekonštrukciu, pracovníckam stavebného úradu obce Ing.

Gajdošíkovej a Ing. Remšíkovej za ich príkladný prístup k realizácii a riešení problémov počas samotnej rekonštrukcie vykurovania pod vedením pána starostu Ing. Bereca. Keďže plynová prípojka bola realizovaná cez pozemok ŽSR, vybavovanie agendy a povolení bolo o to zložitejšie.

Na záver Vás srdečne pozývam na najbližšie podujatie v nedeľu 1. 4. 2018 a taktiež na všetky podujatia v roku 2018. Za kolektív Trenčianskej elektrickej železnice Vám ďakujem za vašu priazeň a verím, že nám ju zachováte aj v roku 2018.

Dušan Nosál, riaditeľ TREŽ, n.o.

foto: TREŽ, n.o.

TEPLANSKÝ OBČASNÍK – vydáva Obecný úrad, M. R. Štefánika 376/30, 914 01 Trenčianska Teplá, IČO: 00312045, www.trencianskatepla.sk. Administrácia a inzercia: Obecný úrad Trenčianska Teplá, obecnyurad@trencianskatepla.sk, tel.: 032/ 6591311 kl. 8. Zodpovedný: Mgr. Zuzana Janišová, referát kultúry OcÚ. **Budúca uzávierka: 27. 8. 2018.** Príspevky, návrhy a podnety zasielajte na e-mail: obecnyurad@trencianskatepla.sk. Registrácia: MK SR, pod číslom EV 2856/09, ISSN 1339-441 X, poradové číslo 1/2018. Redakcia nezodpovedá za obsah dodaných príspevkov a vyhradzuje si právo príspevky skrátiť, redakčne upraviť, alebo aj nezverejniť. Názory čitateľov nemusia vyjadrovať stanovisko redakcie. Tlačiarenský škriatok možný. Neprešlo jazykovou úpravou. Náklad 1400 ks. NEPREDAJNÉ. Technické spracovanie a tlač: Tlačiareň J+K, s.r.o. Nemšová.

Zachráňme teplanský kroj a tradície

Zimné obdobie tak ako aj v dávnych časoch, keď ľudia nemali práce na poliach venovali tvorivým ručným prácam. Tak aj my nadšenci teplanskej výšivky sme sa v tomto zimnom období vďaka pani RNDr. Sklenárovej stretávali v zasadačke Obecného úradu v Trenčianskej Teplej. Po oznamе v miestnom občasníku sa prihlásil nečakane veľký počet 24 záujemkýň. Museli sme sa deliť na dve skupiny. Kurz trval osem (zväčša) sobôt po dve hodiny. Na kurze sa učili vyšívať všetky techniky výšivky, ktoré sa používajú pri vyšívke teplanského kroja. Naučili sa furmičku, hladkovanú výšivku, krížikovú výšivku a prelamanú výšivku tzv. „žilinské šitie“. Prenášali sme vzor predkreslenej výšivky na plátno, súkno a naučili sa zhotovenie obojku. Základy sa úspešne všetky naučili a môžu doma pokračovať. O dva roky môžu prezentovať na výstave, čo dokázali. Presne takú dobu trvá vyšitie jedného kroja. I ženy po kurze viac docenili koľko práce, presnosti a precíznosti treba pri teplanskej výšívke. Prepojili sme prvý a druhý kurz pozvaním pani Čačkovej z Opatovej, ktorá nám ukázala ako sa správne viazala parta a turecký ručník. Veľmi zaujímavo nám rozprávala o výrobe krojov, zvykoch, začo sme jej veľmi vďační... Veľmi ma potešil záujem mladých ľudí o výšivku. Dominik Seriš a Nikola Galová boli najmladší účastníci a veľmi šikovní.

Možno si pamätáte ako dôstojný pán farár Mgr. Hlinka Jozef vyzval mladých nosiť krásne teplanské kroje, aspoň pri významných cirkevných príležitostiach. A tak nastal dopyt po krojoch a veľmi ma teší, že i z radov mladších ľudí. Na starých krojoch sa už podpísal zub času a nové kroje prestali pribúdať. Moje deti ma uprosili, aby som im vyšila kroj. A tak som sa v roku 2009 u pani Madajovej naučila techniku prelamananej výšivky a deťom som vyšila kroje. Ako folkloristi hovoria *stačí privoňať k folklóru a chyť vás za srdce*. Tak som sa i ja zaľúbila do teplanskej výšivky. Možno je to lokálpatriotizmus, ale ja som hrdá, že som z Trenčianskej Teplej a že máme také krásne farebné kroje. Je doba obrody krojov. Je po nich dopyt. Nie je už ľudí, ktorí by sa tomu venovali. Ručnú výšivku nahrádza strojová. Tá sa však nikdy nevyrovná ručnej výšívke. Čiastočne mám preskúmané kroje i z ostatných obcí v trencianskom regióne. Každá obec má svoje špecifiká, ale najbohatšia a najkrajšia výšivka je práve u nás. Máme jeden z najviac vyšívaných krojov na Slovensku, čo pridáva na vysokej hodnote nášho kroja. Srdce mi trhá, keď počujem ako ľudia pália kroje, vyhadzujú ich do kontajnerov, alebo predávajú mimo obec za pár eur. Chráňme si toto naše veľmi cenné hmotné bohatstvo našich predkov a nepúšťajme si ho ďalej. V obci máme už veľmi málo krojov... Fotím kroje u ľudí, ktorí sú ochotní ukázať mi svoje rodinné poklady. Prekresľujeme s Evkou Scholtzovou motívy výšiviek v počítači a neskôr ich plánujem publikovať i s fotografiami krojov a uvedením mien majiteľov. Poteším sa každej ústretovosti z vašej strany a pozvaniu, ak takéto poklady vlastníte. Teplanská výšivka je veľmi rôznorodá s renesančnou až barokovou ornamentikou tvorenou obrascami živočíšneho motívu: pávy, vtáci, jelene, zajace. Geometrické tvary: srdcia, hviezdice dopĺňajú rastlinné motívy: ľalie, tulipány, ruže, listy, stromčeky. V ornamentike je ukrytá i zaujímavá symbolika. Vidieť vývoj výšivky. Jednoduchosť výšiviek z konca 19. storočia, ich menšia farebnosť. Nite sa farbili prírodnými farbivami, ako sú cibuľové šupky a šafran. Tieto kroje sú najhodnotnejšie. Vidieť i vývoj materiálu, ktorý sa používal a ovplyvňoval techniku výšivky. Časom sa hospodársky vývoj odzrkadlil i v bohatosti výšivky. Najkrajšie sú však kroje vyšité pred druhou svetovou vojnou hodvábom. Potom sa kroj nahradil terajším konfesijným oblečením

a kroje sa prestali vyrábať. Vzniklo ešte pár kusov, ale veľmi málo.

Ak bude záujem a obec bude ústretová môžeme sa stretnúť i o rok s ďalšími záujemcami. Treba potom popri zachovaní kroja myslieť i na zachovanie ľudových tradícií, zvykoslavia v našej obci. Odovzdať štafetu mladým. Z začať učiť lásku k folklóru i malé detičky. A tak milí Teplania skúste aj vy porozmýšľať, ako tu prebudíme tieto prachom zapadnuté obyčaje. Lúčim sa slovami: **Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane.**

Ing. Renáta Slotíková
Lektorka kurzu

Fotky k článku sú na str. 14.

Naše zlatíčka

Deti narodené od 1. 11. 2017 do 31. 1. 2018

Karolína Anetová

Adam Kožúrík

Lilien Staňová

Adrián Djordjevič

Nikola Ružičková

Tamara Hudcovská

Anna Mária Kaločajová

Milan Krutý

Ladislav Žáčik

Vitajte medzi nami

HLÁSENIE PORUCHY NA VEREJNOM OSVETLENÍ A MIESTNOM ROZHLESE

Poruchy na verejnom osvetlení
a miestnom rozhlase je potrebné hlásiť na:

telefónnej linke: 032/6592709
e-mail: obecnyurad@trencianskatepla.sk

alebo osobne
na Obecnom úrade v Trenčianskej Teplej
1. poschodie, číslo dverí 8 – STAVEBNÝ ÚRAD

Zachráňme teplanský kroj a tradície

**Obec Trenčianska Teplá a Trenčianske osvetové stredisko v Trenčíne
srdečne pozývajú na**

POPOLUDNIE S VELKONOČNÝMI ZVYKMI A TRADÍCIAMI

VELKONOČNÉ VARIÁCIE

piatok 23. 3. 2018 od 13.00 h

HASIČSKÁ ZBROJNICA v Trenčianskej Teplej

**VÝSTAVA TRADIČNÝCH
VELKONOČNÝCH VÝROBKOV
spojená s predajom**

**VÝSTAVA VÝŠIVIEK
TEPLANSKÉHO KROJA**

UKÁŽKY LUDOVÝCH REMESIEL

Ochutnávka teplanských šišiek